

Versie: 7 december 2019

N.V. Rotterdamsche Tramweg Maatschappij

© Allan Kleiweg

Tijd.art. Subsidieverzoek

Wie in de geschiedenis van de RTM duikt, komt soms onverwachts een pareltje tegen. Zo ook onderstaand bericht dat beschrijft hoe de RTM-directie naar subsidies van de meerdere gemeenten hengelde. Het artikel is van een onbekende redacteur, en is overgenomen uit het dagblad 'De Banier' van woensdag 9 maart 1932. Inclusief tussenkoppen, volzinnen en enkele eventuele schrijf-, stijl-, tik- of zetfouten.

De Rotterdamsche Tramweg-Maatschappij.

De subsidie-aanvraag van de R.T.M. aan de gemeenten in den Hoeksche Waard. Op initiatief van de vereniging Hoeksche Waards Belang zijn te Oud-Beijerland bijeengekomen de vertegenwoordigers van de dagelijksche besturen van der gemeenten Oud-Beijerland, Nieuw Beijerland, Piershil, Goudswaard, Zuid-Beijerland, Numansdorp, Klaaswaal, Westmaas, Mijnsheerenland, Heinenoord, Maasdam en Strijen. Tevens was uitgenoodigd de heer ir. Kuiper, directeur der R.T.M., om de tot de gemeente gerichte subsidie-aanvraag toe te lichten.

De heer Kuiper begint met de geschiedenis van het rijkssubsidie mede te deelen. Deze was een restitutie van hetgeen de tramwegmaatschappijen als grootverbruikers verschuldigd waren aan het rijksdistributiebureau.

In Februari 1932 is deze instelling opgeheven en het subsidie zou zijn vervallen.

Toen echter kregen de tramwegen te kampen met de financiële gevolgen van de Spoor- en Tramwegwet, die den minister de bevoegdheid gaf in te grijpen in de regeling der arbeidsvoorwaarden. Op grond van die gevolgen verkregen de tramwegen toen financiële bijstand van de regeering, die tot en met 1931 is uitgekeerd onder den naam van subsidie ter compensatie van personeelslasten. Nu heeft de minister echter de tramwegen medegedeeld, dat hij met het oog op den financiële toestand des lands geen vrijheid kon vinden om voor 1932 in den vorm van bovengenoemd subsidie meer dan 80 % uit te keeren van het voorheen verleende bedrag. Echter zal aan de maatschappijen op wier aanwezigheid in een bepaald rayon door de bevolking prijs wordt gesteld, een extra uitkeering kunnen plaats hebben, wanneer die appreciatie blijkt uit subsidies van de streek en wel tot een bedrag gelijk aan de som van die locale (en eventueel ook provinciale) bijdragen welke aan de betrokken maatschappij worden toegezegd.

Spr. doet een beroep op de gemeentebesturen tot inwilliging van het door de R.T.M. tot haar gerichte verzoek en meent dit te kunnen doen, in de overtuiging, dat er nog wel eens andere tijden kunnen komen, waarin de behoefte aan tramwegen zich sterker zal doen gevoelen. Men wijze niet af enkel en alleen op grond van slechte tijdsomstandigheden. Op een desbetreffende vraag deelt de heer Kuiper mede, dat de ingehouden 20 % voor de R.T.M. ongeveer f 40.000 bedraagt. De situatie is nu zoo, dat het rijk f 20.000 zou bijpassen, indien de streek met de provincie tezamen een gelijk bedrag zouden subsidieeren. In dat geval zal de tram geen subsidie derven en het rijk f 20.000 besparen.

De heer De Vries, burgemeester van Oud-Beijerland, informeert of het gederfde 20 % niet door bezuiniging te besparen valt, dat er slechts twee methoden van bezuinigen zouden zijn: ten eerste op de arbeidsloonen, die voor de R.T.M. per jaar f 850.000 bedragen en waarop, volgens de bepalingen van de wet zonder goedkeuring van den minister niet bespaard kon worden, en ten tweede op onderhoud en exploitatie. Men begrijpe daarbij echter, dat bezuinigen en besparen niet synoniem zijn met niet-uitgeven. Spr. meent dat op de exploitatie weinig te besparen valt. Men houde er rekening mede, dat de R.T.M. 250 K.M. tramweg en veerdiensten heeft te exploiteeren in een gebied van pl.m. 100.000 bewoners. Zelfs indien daarop te besparen zou zijn, dan zou dat van weinig beteekenis blijken tegenover b.v. een daling der inkomsten als van 1930 ten opzichte van 1931, welke meer dan 3 ton beliep.

De heer Kuiper verklaart voorts, waarom de concurreerende boottendiensten heeft moeten ondernemen.

De heer De Vries Broekman vraagt of de R.T.M. bereid zou zijn verantwoording aan de gemeentebesturen te doen, wanneer deze tot subsidieering zouden overgaan.

De heer Kuiper antwoordt daarop, dat hij de gemeentebesturen in hun eigen belang niet aanraadt hierop dieper in te gaan. Wel kan spr. zeggen, dat de R.T.M. bereid is zich naar de wenschen van die lichamen te gedragen, wanneer die zich anderszins verantwoordelijk stellen voor de resultaten. Spr. voegt er echter aan toe, dat de tram nooit een winstgevend object kan worden. De regeling is zoodanig, dat, wanneer er aan de aandeelhouders een dividend van 4½ % kan worden uitgekeerd, twee derden van de rest der winst aan de bouwrekening moet worden betaald. Eerst in 1909 is de bouwrekening afgesloten en in 1914 kwam de oorlog. Wanneer er verdiend is, dan was dat door den verkoop van de Rotterdamsche Paardetram.

Normaal komen de concurreerende diensten met die van andere ondernemingen ter sprake. De heer Kuiper verklaart, dat de tram, uit zelfbehoud, daaraan moet meedoen.

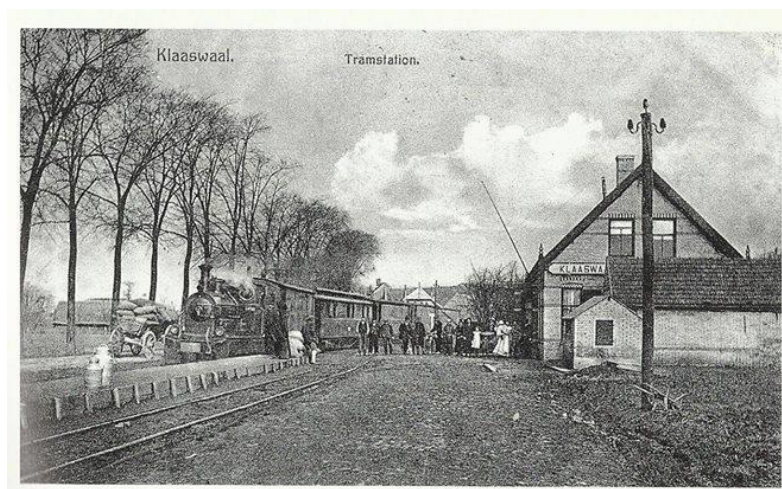
Nadat de heer Kuiper nog gewaarschuwd had tegen te groote verwachtingen omtrent het overnemen van het verkeer door personen- en vrachtautodiensten, wat technisch misschien te verwezenlijken zou zijn, doch in zijn financieele uitkomsten zeer teleurstellende resultaten zal opleveren, verliet hij de vergadering.

In het algemeen is daarna de vraag besproken of het voortbestaan der R.T.M. inderdaad een belang voor deze streek was. Het gevoelen der vergadering laat zich aldus samenvatten, dat, hoewel er zeker redenen zijn die aansporen tot het streven naar verbeteringen, de streek de R.T.M. niet missen kan.

Dit kwam o.m. tot uiting in bij deze bespreking naar voren gebrachte cijfers omtrent het vervoer van bodemproducten. In 1931 reden ongeveer 5000 wagens met groenten; uit de richting Strijen kwamen alleen reeds 100.000 kisten groenten, met een opbrengst van f 205.307 . De groenten, door de R.T.M. uit de richting Numansdorp aangebracht, brachten f 129.345 op. De opbrengst van het vervoer van tuinbouwproducten door de R.T.M. beliep pl.m. f 40.000 , de tarieven voor dat vervoer werden niet te hoog geacht.

Stoomtram in de Achterstraat, Strijen, 1912 .

Station Klaaswaal.

Bronnen:

- Bron artikel: Delfher, dagblad 'De Banier' van 9 maart 1932, bladzijde 2. Auteur onbekend. Link naar originele publicatie: <https://resolver.kb.nl/resolve?urn=ddd:010855515:mpeg21:p002> .
- Afbeelding 71d.1: Strijen - Prentbriefkaart, fotograaf onbekend. Bron: www.piershil.com .
- Afbeelding 71d.2: Klaaswaal - Prentbriefkaart, fotograaf onbekend. Bron: www.piershil.com .